

140 ГОДИНИ БЪЛГАРСКИ ПАРЛАМЕНТ

Началото. Търново, 1879 г.

Бащите учредители

Председателят на първия български парламент Антим I

Търновската конституция

Звънецът от XV век, който възвестява подписването на първата българска конституция

Дневниците на Учредителното събрание в Търново, 1879 г.

Сградата на Народното събрание

СЪВРЕМЕННА БЪЛГАРИЯ – ПАРЛАМЕНТАРНА РЕПУБЛИКА

Конституцията

Народното събрание

Как работи Народното събрание

Как законопроектът става закон

ПАРЛАМЕНТЪТ В ДИАЛОГ С ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО

Образователни програми, насочени към младите български граждани

Парламентът в епохата на интернет

ПРЕД ПОГЛЕДА НА МЕДИИТЕ

СГРАДАТА НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ НА ПЛ. „КНЯЗ АЛЕКСАНДЪР I“

140 ГОДИНИ БЪЛГАРСКИ ПАРЛАМЕНТ

Началото. Търново, 1879 г.

Изграждането на съвременната българска държава започва с Учредителното народно събрание. То е свикано във Велико Търново на 10 февруари 1879 г. Събранието в истинския смисъл на думата се оказва представително за българското общество. Депутатите представляват всички вероизповедания в тогавашна България, от всички райони и области, в които има българско население, включително и извън границите на възобновената държава, както и всички основни съсловия на обществото. Учредителното събрание изработва и приема Търновската конституция – първият български основен закон. Депутатите, обсъдили и постановили този документ, заслужават вечна признателност за това велико дело.

Сградата, построена през 1872 г. от големия възрожденски строител майстор Колю Фичето, в която е заседавало Учредителното народно събрание

Сградата на Учредителното събрание, днес музей „Възраждане и Учредително събрание“

Велико Търново

В заседанията на Учредителното събрание се проявява политическият талант на много българи, които вече са допринесли за националната революция или предстои да водят България по пътя на нейното модерно развитие като парламентарна демокрация.

Заседателната зала на Учредителното събрание

Депутатите от Учредителното събрание в Търново, 1879 г.

Бащите учредители

В Учредителното събрание – гали по избор или според дължността, влиза елитът на тогавашната българска нация. С гимназиално образование, получено главно в западни и руски учебни заведения, са 27 от депутатите. 43-ма са с висше образование, 6-има от тях – дори с докторат. Има 9-ма юристи, двадесетина свещеници, 60 учители, а също и лекари, публицисти, книжовници. Занимаващите се със стопанска дейност са 53-ма, като 21 от тях са се самоопределили като едри търговци и собственици. 63-ма от делегатите са взели участие в различни форми на революционните борби (революционни комитети, Въоръжени чети и др.), а също и в Руско-турската Война (1877 – 1878 г.)

Народните представители са 231, но двама се оттеглят и така в работата на Учредителното събрание участват 229 депутати. Според изследователи 116 души участват по право, на основание на заеманата от тях длъжност, 21 са назначени и 92-ма са избрани пряко от народа.

За председател на Учредителното събрание единодушно е избран бившият Български екзарх и митрополит на Видин Антим I, а за подпредседатели – Петко Каравелов и Тодор Икономов.

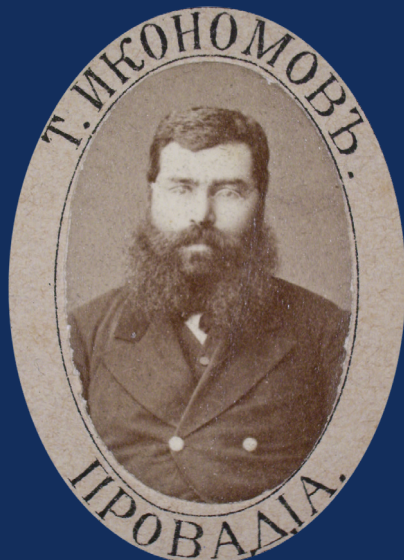
По време на дебатите се оформят първите български политически партии – на консерватори и либерали, които имат различни виждания за уредбата на Княжество България.

Най-ярките представители на малката група на консерваторите са г-р Константин Стоилов, Димитър Греков и Григор Начович. Близки до тях по идеи, но склонни на компромис, са Тодор Икономов, Марко Балабанов и Тодор Бурмов.

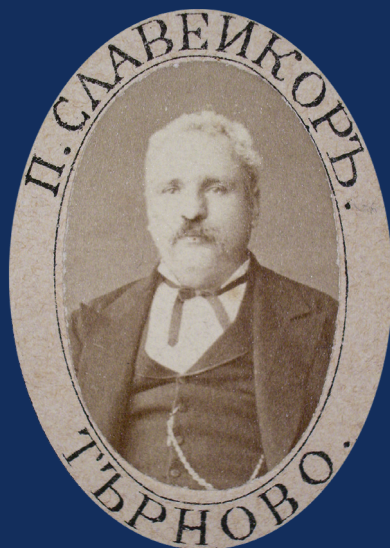
Сред крайните либерали изпъкват Петко Каравелов, Петко Славейков и Стефан Стамболов, а кръгът на умерените либерали е оформен около Драган Цанков.

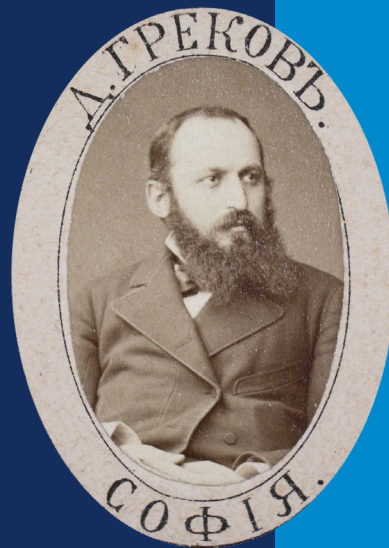
Петко Каравелов - подпредседател на Учредителното събрание, депутат по звание като председател на Търновския губернский съвет, председател на I, II и IV обикновено народно събрание

Тодор Икономов – подпредседател на Учредителното събрание, депутат от Провадийски окръг, председател на II велико народно събрание

Петко Р. Славейков – депутат в Учредителното събрание по назначение от имперския комисар, председател на II обикновено народно събрание

Димитър Греков – депутат в Учредителното събрание по звание като член на Върховния съд, председател на III обикновено народно събрание

Председателят на първия български парламент Антим I

Екзарх Антим I е виден политик и общественик – пръв екзарх на самостоятелната Българска екзархия, председател на Учредителното народно събрание, останал в историята най-вече като борец за независимостта на Българската православна църква.

Роген е през 1816 г. в Лозенград (днешна Турция). Светското му име е Атанас Михайлов Чалъков. Приема монашество в Хилендарския манастир, учи в най-реномираното светско училище в Османската империя – Великата гръцка народна школа в Цариград. Завършва Духовната академия в Москва. През 1861 г. е Варненско-преславски митрополит, а през 1868 г. става Вигински. На 16 февруари 1872 г. Антим е избран от Църковно-народния събор за Български екзарх.

Активно подпомага освободителното движение. След Априлското въстание прави всичко възможно, за да разкаже на Европа за съдбата на българите, заради което е пратен на заточение в Мала Азия.

Антим I – председател на Учредителното и на I и II велико народно събрание

След Освобождението взема дейно участие в изграждането на новата българска държава. През 1879 г. е избран за председател на Учредителното народно събрание, приело първата българска конституция. От 17 април до 26 юни 1879 г. председателства Първото велико народно събрание в Търново. До последните си дни работи за доброто на Отечеството.

Архиерейска корона, принадлежала на екзарх Антим I, днес се съхранява в Клисурския манастир „Св. св. Кирил и Методий“

Знаете ли, че...?

По време на Сръбско-българската война и обсадата на Видинската крепост през 1885 г. предлагат митрополит Антим да потърси убежище. Митрополитът отхвърля предложението да напусне Видин с думите: „Това не е достойно за мене, трутът на пастира трябва да падне там, дето пада народ и войска“.

Катедралата „Св. Димитър“

Антим I завещава цялото си състояние за построяването на катедралата „Св. Димитър“ и за развитие на просветното дело във Видин.

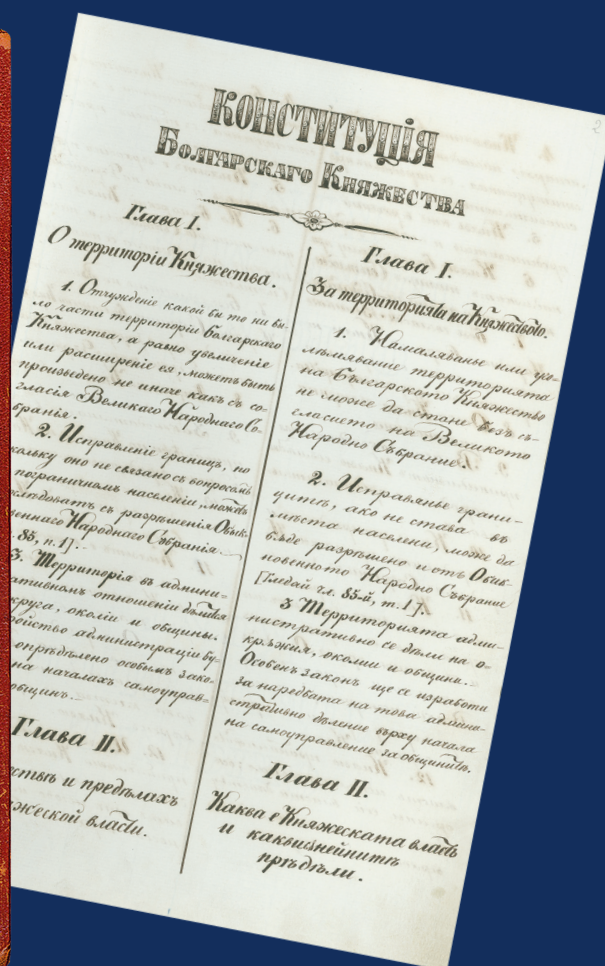

Търновската конституция

Съвременният демократичен български конституционализъм има дълбоки и здрави устои, положени още в епохата на националното Възраждане.

На 16 април 1879 г. представителите на българския народ, събрани в старата българска столица, приемат Търновската конституция. Тя е първият български основен закон – възродил България за нов политически живот, проправил пътя ѝ към модерната европейска държавност.

Търновската конституция е една от най-демократичните за времето си. Тя е вдъхновяващ израз на идеите на модерната епоха, на патоса и идеалите на Европа и Просвещението.

Глава III.

О местопребывании Князя.

19. Князь должен постоянно пребывать во краю. Во случае болезни или иного отсутствия Князь назначает Главистина, права и обязанности кою на время отсутствия Князя должны быть определены особыми законами. О своих отъездах и о назначении Главистина Князь объявляет прокламацией к народу.

20. Князь имеет прерогативу равным образом назначать и увольнять в край и может по возвращении жить в столице Князя.

Глава IV.

О гербе Княжества, печати и о народном знамени.

21. Болгарский Государственный герб есть в трикороновой щита золотой с короной и савойей. Над щитом и на щитах Княжеская корона.

22. На государственной печати изображается герб Княжества.

23. Болгарское народное знамя трицветное и из трех частей, белого, зеленого и красного, разделенных горизонтально.

Глава III.

За местопребывание Князя.

19. Князь с дозволением да се на время оставляет в Княжестве. Ако на время отсутствия Князя назначает Главистина, права и обязанности кою на время отсутствия Князя должны быть определены особыми законами. За назначение и увольнение Главистина Князь объявляет прокламацией к народу.

20. Князь имеет прерогативу равным образом назначать и увольнять в край и может по возвращении жить в столице Князя.

Глава IV.

За герб на Княжестве, печати и о народном знамени.

21. Болгарский Государственный герб есть в трикороновой щита золотой с короной и савойей. Над щитом и на щитах Княжеская корона.

22. На государственной печати изображается герб Княжества.

23. Болгарское народное знамя трицветное и из трех частей, белого, зеленого и красного, разделенных горизонтально.

4. Жилището на българския държавни и общински власти.

4. Жилището на българския държавни и общински власти.

5. Жилището на българския държавни и общински власти.

6. Жилището на българския държавни и общински власти.

7. Жилището на българския държавни и общински власти.

8. Жилището на българския държавни и общински власти.

9. Жилището на българския държавни и общински власти.

10. Жилището на българския държавни и общински власти.

11. Жилището на българския държавни и общински власти.

12. Жилището на българския държавни и общински власти.

4. Жилището на българския държавни и общински власти.

5. Жилището на българския държавни и общински власти.

6. Жилището на българския държавни и общински власти.

7. Жилището на българския държавни и общински власти.

8. Жилището на българския държавни и общински власти.

9. Жилището на българския държавни и общински власти.

10. Жилището на българския държавни и общински власти.

11. Жилището на българския държавни и общински власти.

12. Жилището на българския държавни и общински власти.

80. Священное писание, богослужения книги и сочинения евангелия.

80. Священное писание, богослужения книги и сочинения евангелия.

81. Преступления, подлежащие печати судья, по закону, в общинах суровых установленных.

81. Преступления, подлежащие печати судья, по закону, в общинах суровых установленных.

Отделъ IX.

О свободе собраний и о составлении дружествъ.

82. Жители болгарского Княжества имеют право собираться мирно и без оружия, для обсуждения всякого рода вопросов, без предварительного на то разрешения.

Собрания бывающие на открытом воздухе, поднимаются только полицейскими властями.

83. Болгарские граждане имеют право составлять общества без всякого предварительного разрешения, если только цель и средства этихъ

80. Священное Писание, Богослужения книги и сочинения евангелия.

80. Священное Писание, Богослужения книги и сочинения евангелия.

81. Преступления, подлежащие печати судья, по закону, в общинах суровых установленных.

Д р о б н ъ.

За свободу на избирательствъ и за составленіе Дружества.

82. Жители на болгарского Княжества имеют право да се свират мирно и безъ оружїе, да да обсъждатъ всякакви въпроси, безъ да искатъ предварително разрешение.

Сбирания, бива въ открито мѣсто, само по се поддѣляватъ на полицейскитѣ правила.

83. Болгарскитѣ граждани иматъ право да съставляватъ дружества безъ никакви предварително разрешение, стѣто само цѣльта и средствѣ

Първата българска конституция установява демократичните начала на обществено-политическия живот, устояли на всички изпитания на времето и еднакво валидни и необходими днес:

- ✓ народно представителство при всеобщо изборно право;
- ✓ политически плурализъм и свобода на сдружаването;
- ✓ разделение на властите;
- ✓ парламентарен контрол и министерска отговорност;
- ✓ децентрализация в общинското управление;
- ✓ свобода на печата, мисълта и словото.

Конституция на Царство България,
приета от V Велико народно събрание,
което изменя Търновската конституция
във връзка с Независимостта на България
/Сребърна конституция/, 1911 г.

Звънецът от XV век, който възвестява подписването на първата българска конституция

Парламентарният звънец, с който през 1879 г. е открито Учредителното събрание, по данни на изследователите е от XV век и е бил използван преди Освобождението в турско духовно училище в Търново. Отличава се с филигранна изработка. В основата на неговата гръжка е гравирана епитафия на персийски език. В превод от фарси текстът гласи: „Някой ден, когато съдбата ме покоси и превърне мене, нещастния, от земен в раб Божий, милостиви Господи, дай ми сили, здраве на този, който чете тези мои редове и се моли за мене“.

Бронзовият звънец се състои от шест части, три от които са сферични топки. В първата е вpletен текстът на персийски език. Звъни 35 секунди. Звънецът е използван до 1884 г., когато е построена сградата на Народното събрание в София. Днес той се съхранява в Регионалния исторически музей във Велико Търново и е една от най-интересните му и ценни реликви.

Знаете ли, че...?

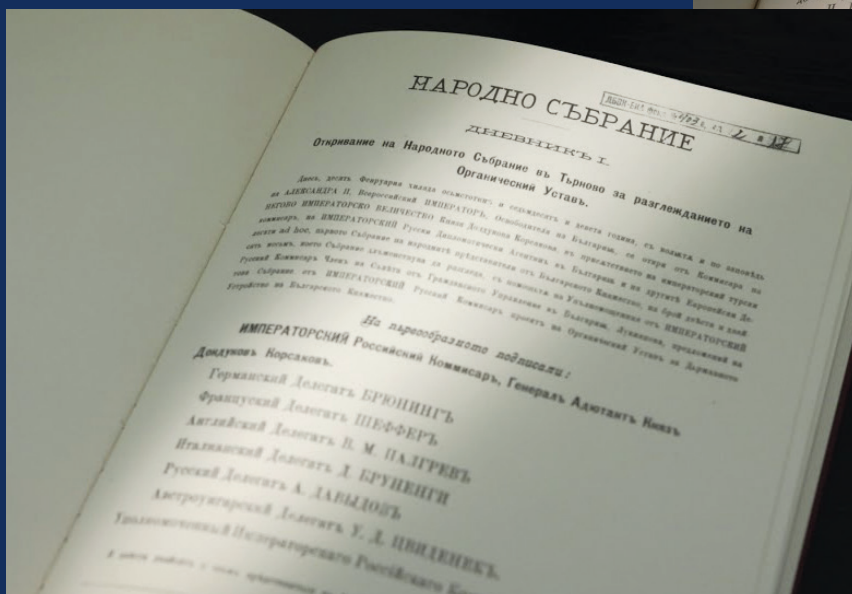
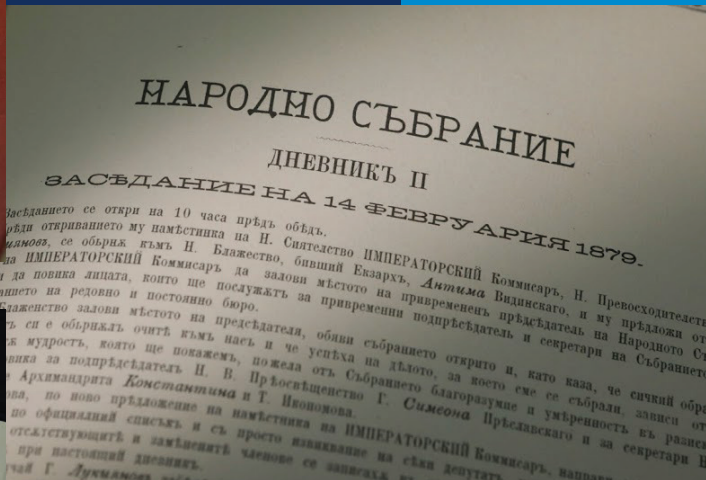
Под надписа на звънеца е гравирана и година от мюсюлманското летоброене, която се равнява на 1474 г. след Христа. Преди да стане звънец на Народното събрание, е използван в едно турско медресе (училище) на Царевци. През 1879 г. с него се възвестява подписването на Търновската конституция.

Дневниците на Учредителното събрание в Търново, 1879 г.

Няма по-достоверен източник за случилото се през 1879 г. в залата на първия български парламент в Търново от ръкописните дневници. Днес те се съхраняват в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ в София. Обхващат 267 листа ръкописен текст и съдържат протоколни записки, списък на присъстващите депутати, оригиналните подписи на упълномощения руски комисар С. И. Лукиянов, на председателите и секретарите. Учредителното народно събрание заседава в старата българска столица Търново от 10 февруари до 16 април 1879 г.

Знаете ли, че...?

През есента на 1879 г. младият словенец Антон Безеншек основава стенографско бюро към Народното събрание и става основоположник на българската стенография. Оттогава заседанията на парламента се стенографират.

В Учредителното събрание няма стенограф. Протоколите са писани на ръка – на кирилица, с поправки и зачертавания. Воденето на протоколите се извършва от секретари, избрани между депутатите. Въпреки тяхното старание, записът на ръка не може да се сравнява със стенографското писмо. Някои реплики, обиги и гуми се съкращават, обобщават, дори редактират и преразказват. Например изказването на Т. Станчов от Русе в защита на законодателния характер на УНС е обобщено от секретаря така: „...тука г-н Станчов се увлече в своето ораторско разпалване, получи от председателя съвет да прекъсва и да се оттегли от трибуната“. Интересно е, че се гласува и решение, според което неуместно изказани гуми и обиги могат да се оттеглят по молба на депутата.

Сградата на Народното събрание

Сградата на Народното събрание е една от първите обществени сгради, построени след Освобождението. През февруари 1884 г. Министерският съвет, оглавяван от Петко Каравелов, взема решение за построяването ѝ. Дотогава българският парламент заседава в Търново, в Свищов и в София. Заседанията в столицата се провеждат първоначално в Офицерския клуб, в новопостроената гимназия и в залата на Военното училище. Проектът е възложен на виенския архитект от славянски произход Константин Йованович. Той е учил в Австрия и Швейцария, проектирал е и сградата на Скупщината в Белград.

Основният камък е положен на 4 юли 1884 г., а сградата е тържествено осветена на 25 ноември същата година. На освещаването митрополит Климент произнася реч за значението на това „свято място“, където ще се решават съдбините на българския народ.

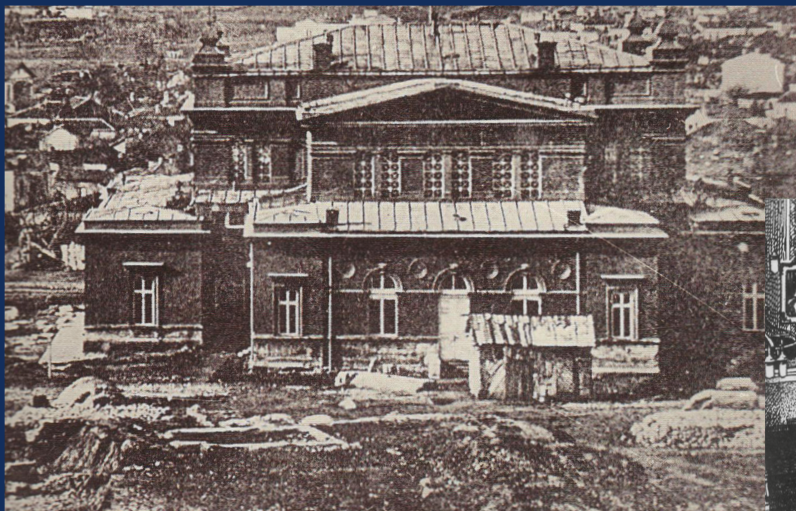
През есента на 1885 г., по време на Сръбско-българската война, сградата е превърната в лазарет.

Строителство на сградата на Народното събрание по проект на арх. Константин Йованович, 1884 – 1885 г. ДА „Архиви“ – Библиотека

*Сградата на Народното събрание, 1884–1885
ДА „Архиви“ – Библиотека*

Сградата на Народното събрание –
изглед от северната страна.
Края на XIX в.
ДА „Архиви“ – Библиотека

Заседателната зала
на Народното събрание. Гравюра.
ДА „Архиви“ – Библиотека

Парад при откриване на сесия
на Народното събрание. Края на XIX в.
ДВИА – Велико Търново, ф. 036, оп. 1, а.е. 41

Сградата на Народното събрание
при откриването на XXV ОНС на
28 окт. 1940 г. Девизът е променен
след преврата на 19 май 1934 г.
ЦДА, Ф. 3К, оп. 14, а.е. 174

Сградата на Народното събрание

Източен кулоар на Народното събрание

Пленарната зала

Южното фойе на Народното събрание

Зала „Изток“ на Народното събрание

*Зала „Запад“
на Народното събрание*

Знаете ли, че...?

В основите на сградата на българския парламент е зазидан текст с историческото послание:

„Да послужи за увековечаване на свободата и равноправността в България и за прослава на българския народ.“

Северното фоайе на сградата е част от масивна триетажна пристройка, изградена по проект на архитект Пенчо Койчев по време на последното преустройство на Народното събрание през 1925 – 1928 г. Тогава сградата е разширена и откъм северната страна е пристроена с отделен вход, голямо фоайе, внушителни колони, трираменно стълбище, работни кабинети, библиотека. Запазен е духът на старата част.

Сградата на парламента е в стил неоренесанс. Тя е исторически, архитектурен и художествен паметник на културата от национално значение. На официалния вход е изписан девизът „Съединението прави силата“.

СЪВРЕМЕННА БЪЛГАРИЯ – ПАРЛАМЕНТАРНА РЕПУБЛИКА

*Председателската
трибуна на
пленарната зала*

В своята най-нова история България успешно е извоювала осъществяването на няколко значими национални каузи – Освобождението, Съединението, Независимостта и присъединяването към Европейския съюз. Това са безспорните предпоставки за прогреса на българската нация.

Гербът на
Република България

Днес България е парламентарна република с демократична конституция, гарантираща разделението на властите и техните отговорности. Нашата държава възстановява своята европейска идентичност и днес е пълноправен член на Европейския съюз.

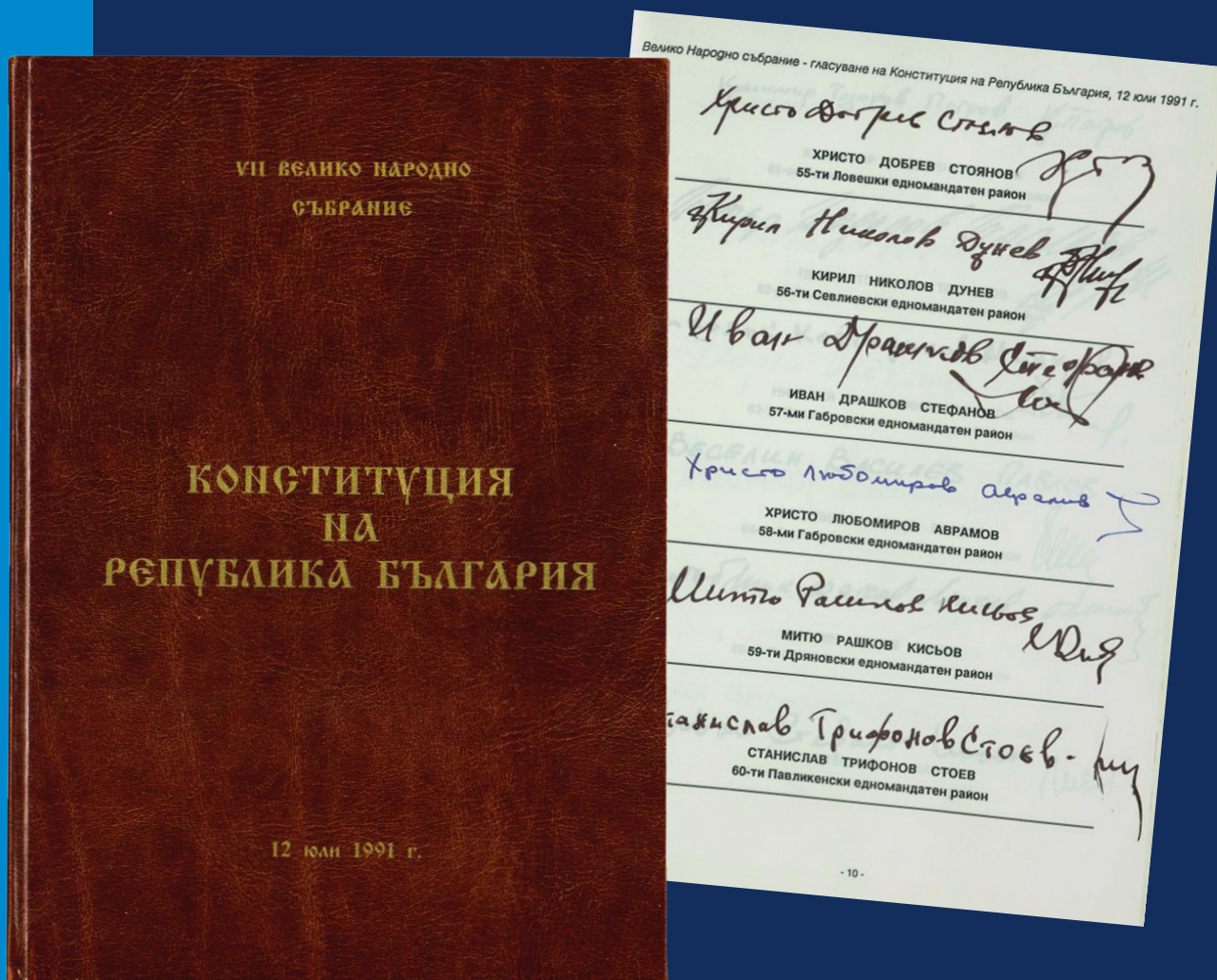

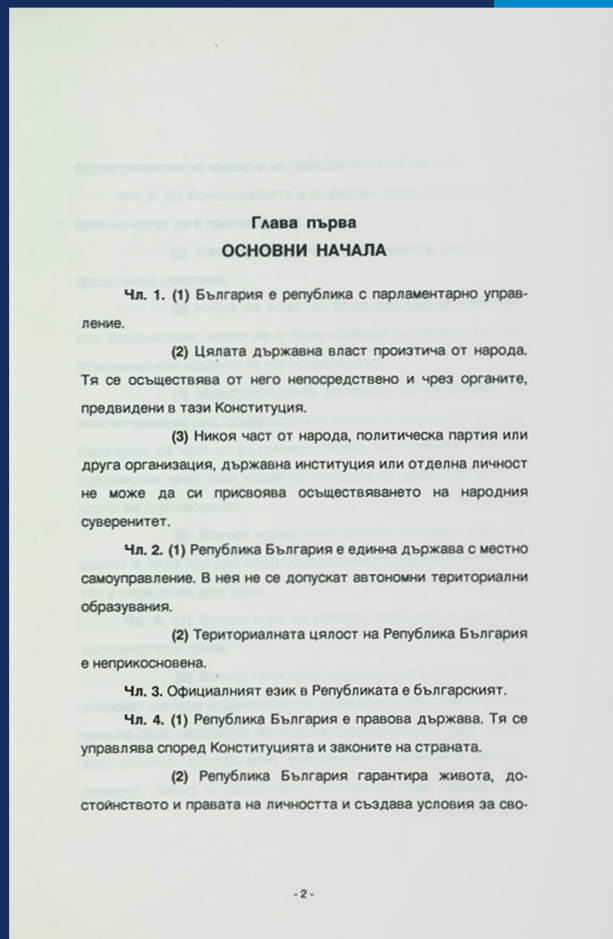
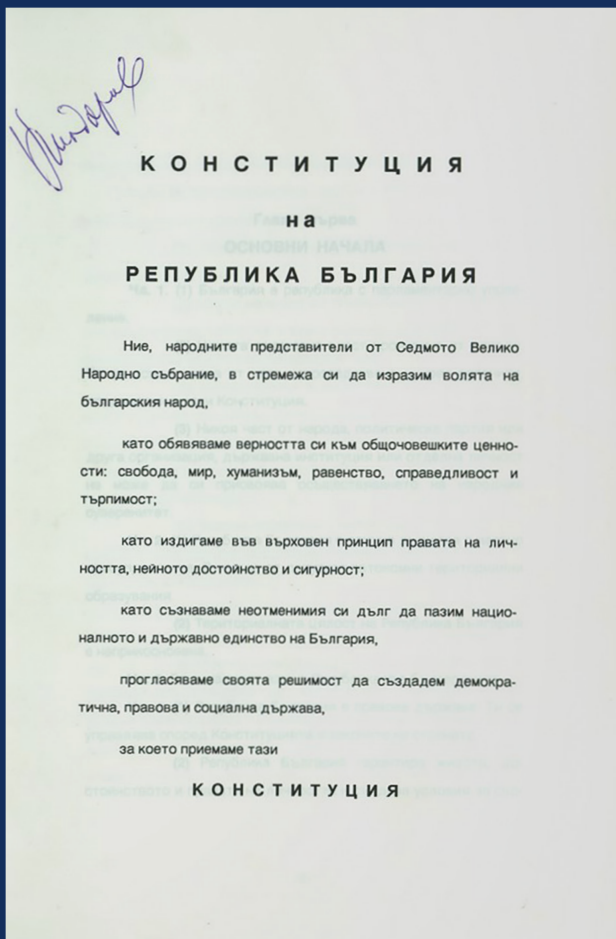

Конституцията

Демократичните начала на първата българска конституция от 1879 г. на мират съвременното си кодифициране в Конституцията на Република България, приета от Седмото велико народно събрание на 12 юли 1991 г.

В съвременната българска конституция са определени държавното устройство, принципите на организация и дейност на държавните органи, основните права, свободи и задължения на гражданите. Тя постановява, че България е република с парламентарно управление, демократична, социална и правова държава, в която цялата власт произтича от народа и е установен принципът за разделението на властите.

Водещите начала в съвременната българска конституция са основни ценности в законотворческия процес на Народното събрание. Сред тях се открояват:

- ✓ Върховенството на правата, достойнството и сигурността на личността и дългът да бъде пазено националното и държавното единство на България;
- ✓ утвърждаването на републиката и парламентарното управление като основи на народовластието, изключващи възможността отделна партия, институция или личност да си присвоява народния суверенитет;
- ✓ съчетаването на независимостта на властите и институциите с гъвкавото взаимодействие между тях, гарантирани чрез парламентарния контрол и отчетност.

Конституцията е сигурната основа за европейското бъдеще и успешното развитие на България в интерес на цялото общество и на всеки български гражданин.

Народното събрание

Българската демокрация е представителна форма на управление. Всички граждани, навършили 18 години, избират свои представители в Народното събрание. За народен представител може да бъде избран всеки български гражданин, който няма друго гражданство, навършил е 21 години, не е поставен под запрещение и не изтърпява наказание „лишаване от свобода“.

Веднъж на всеки четири години в България се избират 240 народни представители. Това става чрез пряко тайно гласуване.

Основните правомощия на българския парламент са законодателните и контролните. Народното събрание изпълнява и други функции, свързани с държавното управление. Единствено Народното събрание като суверенен изразител на Волята на народа може да създава закони.

*Мястото на
Министерски съвет
в пленарната зала на
Народното събрание*

Трибуна за изявления в Южното фоайе на Народното събрание

Законодателната функция заема основния дял от работата на парламента. Тя се състои в приемането, промяната и отмяната на закони. Контролната функция на Народното събрание се осъществява чрез задаване на актуални въпроси и питання от народните представители до Министерския съвет или отделни министри.

Народното събрание е институцията, призвана в най-голяма степен да съдейства за преутвърждаването на демократичната държавност, на републиката с парламентарно управление като жизнена необходимост за развитието ни като общество. Народните представители преди всички са носителите на тази отговорност, тъй като са овластени с мандата на избирателите да приемат законите, да контролират и да наблюдават другите власти.

Трибуната за изказвания на народните представители в пленарната зала

Как работи Народното събрание

Според Конституцията Народното събрание е постоянно действащ орган. Парламентът работи на сесии. Сесиите в годината са три, разделени от Великденска, лятна и коледна ваканция. Работата на народните представители по време на сесии включва участие в пленарни заседания, заседания на комисии, срещи на парламентарните групи и работа по изборителните райони, международни срещи. По време на пленарни заседания Народното събрание приема закони, решения, декларации и обръщения и упражнява парламентарен контрол. Пленарните заседания се провеждат три пъти седмично, като всеки петък част от заседанието е посветено на парламентарен контрол. Парламентът осъществява своите функции и чрез система от постоянни (действащи през цялото времетраене на парламента) и временни (създадени за определен период от време с конкретни задачи) комисии.

Парламентарният звънец

Кабинетът на
председателя
на Народното
събрание

Всеки състав на Народното събрание приема Правилник за своята организация и дейност. С него се определят вътрешната структура, редът на работа, съставът на ръководните и помощните органи.

Председателят на парламента, избран от народните представители, представлява Народното събрание. Той открива, ръководи и закрива заседанията, съобщава и разпределя внесените законопроекти между постоянните комисии. Неговата дейност се подпомага от заместник-председатели.

Как законопроектът става закон

Българската конституция определя Народното събрание да изпълнява най-важната от всички функции по осъществяването на държавната власт – законодателната дейност. Законите и решенията на парламента са задължителни за всички държавни органи, организациите и гражданите.

Право на законодателна инициатива имат народните представители и Министерският съвет.

Законопроектите се внасят заедно с мотиви към тях, в които вносителят дава становище по очакваните последици от прилагането на проектозакона, включително финансови. В мотивите на законопроектите, които са свързани с членството на Република България в Европейския съюз, се посочва конкретна част от правото на Европейския съюз, която налага съответното регулиране.

Зала „Запад“ на Народното събрание

В 3-дневен срок от постъпването на законопроекта председателят на Народното събрание го разпределя между постоянните комисии, като определя и коя от тях ще е водеща в обсъждането.

Постоянните комисии обсъждат законопроекта не по-рано от 24 часа от получаването му от членовете на съответната комисия. Комисиите представят на председателя на Народното събрание мотивиран доклад. За първо гласуване докладите на водещите комисии по законопроектите се представят не по-късно от два месеца от тяхното внасяне.

Законопроектите заедно с документите, внесени с тях, и докладът на водещата комисия се представят на народните представители не по-късно от 24 часа преди началото на заседанието, в което ще бъдат разгледани.

Законопроектите се приемат на две гласувания, които се правят в различни заседания. Народното събрание може да реши по изключение двете гласувания да се проведат в едно заседание.

При първото гласуване законопроектът се обсъжда по принцип и в цялост. Когато на първо гласуване са приети повече от един законопроект, уреждащи една и съща материя, водещата комисия – с участието на вносителите на законопроектите, изготвят един общ законопроект в срок от 14 дни.

Народните представители могат да правят писмени предложения за изменения и допълнения на приетия на първо четене законопроект в определен срок от приемането му.

В 14-дневен срок от приемането на законопроекта от водещата комисия тя внася в Народното събрание доклад, който съдържа направените писмени предложения на народни представители и становището на комисията по тях, както и предложенията на комисията по обсъждания законопроект, включително когато тя приеме такива по повод предложение на някои от нейните членове.

Народното събрание обсъжда и приема законопроектите на второ гласуване глава по глава, раздел по раздел или текст по текст.

Приетият закон се изпраща на Президента на Република България за издаване на указ за обнародване.

Президентът на Република България може да върне закона за ново обсъждане

Президентът на Република България издава указ за обнародване на закона.

Законът се обнародва в Държавен вестник и влиза в сила след 3 дни, освен ако в самия закон не е определен друг срок.

ПАРЛАМЕНТЪТ В ДИАЛОГ С ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО

Българският парламент е гарант за прозрачност на законодателния процес. Той работи в условията на открит диалог с обществото и провежда активна политика за информиране на избирателите по всички теми, свързани с изпълнението на неговите правомощия.

Народното събрание предоставя на обществеността богата и разнообразна информация за работата на Народното събрание. Парламентарната институция редовно е домакин на публични обсъждания на законодателни инициативи, адресирани към широк кръг български граждани. В тях участват представители на заинтересовани неправителствени организации, на научните и стопанските среди, граждани. Форумите се излъчват в реално време на интернет страницата на парламента.

Образователни програми, насочени към младите български граждани

Българският парламент възприема образователната дейност, насочена към децата и младежите, за свой особено важен дълг към бъдещето на гражданското общество. Затова ефективната образователна комуникация е основен елемент от връзките с обществеността на парламента. Тя е приоритетно адресирана към целеви за парламентаризма и демокрацията аудитории – ученици и студенти. За посетителите Народното събрание изготвя образователни програми: презентации за историята на парламентаризма в България; разглеждане на сградата; наблюдение на пленарни заседания и заседания на парламентарни комисии; симулация на пленарно заседание; среща-разговор с депутати от избирателния район на посетителите. Няколко пъти в годината се организират дни на отворени врати.

В сградата на Народното събрание редовно се представят изложби както на утвърдени, така и на млади български художници. Със свои експозиции в законодателната институция са гостували художествени галерии от цялата страна.

По повод честването на забележителни годишнини исторически музеи излагат в парламента свои експонати.

Знаете ли, че...?

Първата изложба в България след Освобождението е била представена в сградата на Народното събрание.

В Народното събрание по покана на депутати или по собствена инициатива гостуват фолклорни ансамбли и изпълнители от всички краища на България.

Парламентът в епохата на интернет

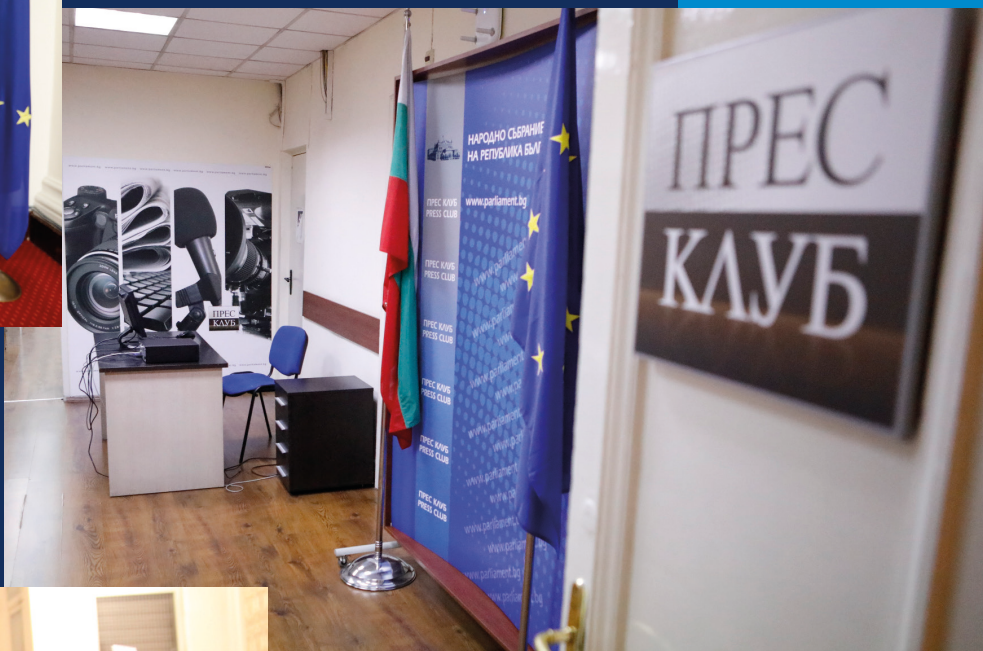
От 2010 г. заседанията на българския парламент се излъчват в реално време на интернет страницата на Народното събрание. Тази инициатива постави началото на нов етап в развитието на демократичната парламентарна публичност. Стратегическата цел е качествено ново ниво на прозрачност на законодателния процес и осигуряване на възможност за пряко наблюдение от българските граждани в страната и в чужбина върху дейността на законодателния орган на Република България. Всеки български гражданин има достъп до видеоархив от пленарните заседания на сайта на парламента. От 2013 г. в реално време на сайта на Народното събрание се излъчват и заседания на парламентарни комисии. За да гарантира максимална публичност и прозрачност на работата на законодателната институция и на всеки от народните представители, съдържанието на интернет страницата на парламента постоянно се обогатява.

The image displays two screenshots of the website <https://www.parliament.bg/>. The top screenshot shows the main homepage with the URL in a large font, a navigation menu, and a central image of the National Assembly chamber. The bottom screenshot shows a commemorative page for the 140th anniversary of the Bulgarian Parliament, featuring a large banner and a grid of events.

СЪБИТИЯ				
06.02.2019 Турецки концерт, София.	10.02.2019 Ден на отворени врати в Народното събрание.	10.02.2019 Валентин на подкрепа мекча	10.04-16.04.2019 Наредено заседание по повод на парламентарен дебат с участието на ученици и студенти.	11-14.02.2019 Честване в Сърбия на български парламенти.
16.04.2019 Открит урок по български в училищата в България.	16.04.2019 Турецки заседание на 44-то Народно събрание, Велико Търново.	16.04.2019 Шоувеи до паметника "Майка България" и пазарски на улиц, Велико Търново.	16.04.2019 Турецки заседание по повод на парламентарен дебат с участието на Наредено заседание част, Велико Търново.	16.04.2019 Турецки зорк, Велико Търново.

ПРЕД ПОГЛЕДА НА МЕДИИТЕ

В Народното събрание са акредитирани стотици журналисти, които всекидневно непосредствено наблюдават и отразяват неговата работа.

За тяхната дейност са създадени условия за достъп до информация, за провеждане на срещи и разговори с народните представители, за отразяване на пленарните заседания и на работата на парламентарните комисии.

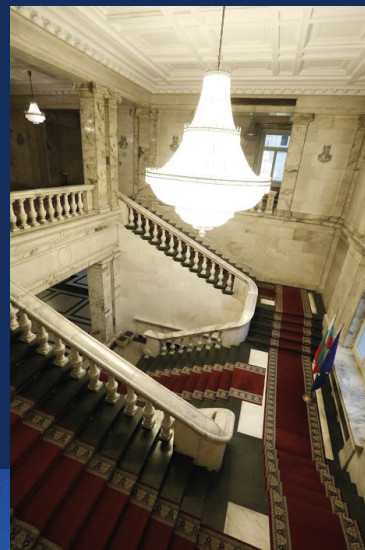

От 1991 г. Народното събрание разполага с още една сграда – това е сградата на площад „Княз Александър I“ 1.

Там се изгражда и нова, модерна пленарна зала на парламента.

Заседателна зала на парламентарни комисии

Мраморното фойе в източното крило на сградата на пл. "Княз Александър I" №1

Сградата на Народното събрание на пл. "Княз Александър I" №1